

6. Outsourcing of joint ventures. Outsourcing of joint venture involves the creation of the new company for the use for the future business opportunities. The staff and assets of client will be transferred to this joint venture but not to the provider of services. The purpose will be not only to improve the quality of work of the translated subdivision but that is more important, the development of commodities and services which can be sold to the third party. Then the customer and the provider of services will share the income earned by the new company. Thus, the provider of services will be able fully to utilize the possibilities for the creation of the systems and a client will share the charges with him for the development of the new software. A joint venture gets advantages of using the specialized knowledge of the client about the market. Some goods and services of joint venture will be developed using the opportunities which have arisen due to agreements for the complete outsourcing.

FINDINGS

Proposed in this paper include the classification of outsourcing allowed to outsource certain activities that previously were not included in outsourcing, and considered as a separate, and to identify specific, has not been studied, the type of outsourcing — the mutual (two-way). The author's point of view, is that it's makes it possible, on one hand, to has proper understanding of the economic essence of the phenomenon of outsourcing, and the mechanisms of interaction between enterprises within the outsourcing, and on the other — has allowed to consider a number of today's popular forms of business (including franchising) as a special case more general phenomenon of resource use outside companies (outsourcing).

The author hopes that the results obtained in this study will be of great interest both to researchers studying outsourcing and, more broadly, principles of interaction between enterprises and managers to practitioners who use outsourcing business activities run by their respective companies.

References:

1. Аникин Б. А., Рудая И. Л. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента: Учебное пособие. — М.: ИНФРА-М, 2009. — 320 с.
2. Бравар Ж.-Л., Морган Р. Эффективный аутсорсинг. Понимание, планирование и использование успешных аутсорсинговых отношений. — М.: Баланс Бизнес Букс, 2007. — 475 с.
3. Клементс С. И др. Аутсорсинг бизнес-процессов. Советы финансового директора / Под общ. ред. В. В. Голда. — М.: Вершина, 2006. — 416 с.
4. Котлер Ф., Армстронг Г., Сондерс Дж., Вонг В. Основы маркетинга. — М.; СПб.; К.: Издат. дом "Вильямс", 1998. — 1156 с.
5. Хейвуд Дж. Б. Аутсорсинг: в поисках конкурентных преимуществ. — М.: Издательский дом "Вильямс", 2002. — 176 с.
6. Outsourcing: the creation of highly effective and competitive organizations. Textbook, handbook / ed. prof. BA Anikin. — М.: INFRA-M, 2003. — 187.
7. R. Aalders. IT outsourcing. How to / Trans. from English. — Moscow: Alpina Business Books, 2004. — 300 seconds.

УДК 631.164

I. I. Koneva,

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, Сумський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ*

I. I. Koneva,

PhD in economics, associate professor of Finance, Sumy National Agrarian University

FEATURES OF INVESTING IN AGRICULTURE

В статті розглянуто особливості інвестиційного забезпечення аграрної сфери на сучасному етапі. Досліджено обсяги інвестицій в основний капітал сільського господарства України.

The article considers investment features in agriculture on the modern stage. The volume of investments into the main funds of the Ukrainian agriculture was studied.

Ключові слова: інвестиції, основний капітал, інвестиційне забезпечення, ресурсний потенціал, іноземні інвестиції, капітальні інвестиції, агропромисловий сектор.

Key words: investments, fixed assets, investment providing, resource potential, foreign investments, capital investments, agriculture sector.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Інвестиційна діяльність є найбільш вагомим чинником економічного зростання, поліпшення економічної ситуації в країні та покращення добробуту населення. В аграрній сфері інвестиційна діяльність виступає також засобом забезпечення продовольчої безпеки держави, гарантом розвитку агропромислового комплексу та екологічного захисту довкілля.

Успішний розвиток сільського господарства потребує масштабного і ефективного інвестиційного забезпечення. Але власні, залучені та позикові інвестиційні джерела сільськогосподарських товаровиробників поки що недостатні для задоволення їх інвестиційних потреб.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Дослідженнями питань інвестування та інвестиційної діяльності в аграрній сфері займалися ряд вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, зокрема П.І. Гайдуцький, С.А. Гуткевич, М.І. Кісіль, Г.М. Підлісецький, П.Т. Саблук та ін.

Незважаючи на значні наукові дослідження та вагомі практичні розробки з питань здійснення управління та оцінки ефективності інвестиційної діяльності в аграрній сфері недостатньо вивченими залишаються питання покращення умов інвестиційної діяльності сільсько-

* Стаття подана для участі у Міжнародній науково-практичній конференції "Бізнес та інновації у сучасному світі" (м. Луганськ, 1—2 квітня 2013 року)

господарських підприємств, підвищення ефективності інвестиційних процесів та впровадження механізмів і заходів активізації інвестиційної діяльності в аграрній сфері, зокрема на рівні регіонів.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою даної статті є дослідження та аналіз інвестиційного забезпечення сільського господарства на регіональному рівні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Агропромисловий сектор є основним народногосподарським комплексом та відіграє важливу роль в економіці регіону. Його значення полягає не лише в забезпеченні населення харчовими продуктами, але і в тому, що він впливає на зайнятість населення та ефективний розвиток регіону.

Розвиток інвестування агропромислового виробництва полягає в створення сприятливих умов для збільшення залучення інвестицій в економіку області, високого рівня зайнятості населення та покращення добробуту мешканців області.

Метою аграрної політики є розвиток багатофункціонального структурованого, ефективного, націленого на світовий простір сільського господарства, яке буде конкурентоспроможним на внутрішньому та зовнішньому ринках [3].

Першочерговим завданням стратегії розвитку сільського господарства області є відтворення виробничо-ресурсного потенціалу; накопичення власних джерел фінансування інвестицій та інновацій; підвищення інтенсивності використання продуктивних сил сільського господарства та споживання продовольства.

Для визначення особливостей інвестиційного забезпечення на регіональному рівні розглянемо Сумську область як потужний сільськогосподарський регіон.

Агропромисловий комплекс регіону формують: суб'єкти сільського господарства, зокрема 378 сільськогосподарських підприємств різних форм власності та господарювання, 739 фермерських господарств та 150 тис. особистих селянських господарств. У галузі працює 21,6 тис. чоловік; підприємства харчової і переробної промисловості.

Пріоритетним для в рослинництві є виробництво продовольчого зерна, цукрових буряків, озимого і ярого ріпаку, олійної редьки, соняшника, льону, конопель, круп'яних культур, картоплі.

З метою підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва працюють ряд наукових установ. Іванівська дослідна станція успішно працює над поліпшенням сортів озимої пшениці та їх районуванням. Високоякісне насіння цукрових буряків поставляє замовникам АТ "Ворскла" з м. Тростянець. Агрофірма "Суминасіння" добре відома в Україні і в Західній Європі як постачальник високоякісного насіння багаторічних трав.

У Сумській області спеціалізацією в тваринництві є вирощування великої рогатої худоби, молочного та м'ясного напрямку, свиней, птахівництва. Сумське обласне племпідприємство може забезпечити репродукцію лебединської, швіцької, симентальської, лімузинської, герефордської порід великої рогатої худоби. Племзаводи "Василівка" і "Тернівський" вирощують високопродуктивних свиней великої білої і великої чорної породи. Роменський сервісний центр "Сула" поліпшує породи корів і коней, додатково розводить хутрових звірів.

Сучасний етап розвитку агропромислового виробництва неможливий без функціонування розгалуженого аграрного ринку. Тому в області створені і функціонують Сумська товарна агропромислова біржа, 1200 пунктів по заготівлі молока, 243 — по заготівлі м'яса та 481 приймально-заготівельний пункт по заготівлі овочів, олій, цукру, зерна.

Обсяг продукції сільського господарства за 2011 р. в усіх категоріях господарств (у порівнянних цінах 2005р.) склав, за розрахунками, 3695,9 млнгрн. Виробництво валової продукції проти 2010р. збільшилося на 30,0%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах — на 61,6%, у господарствах населення — на 9,1%.

Обсяг продукції сільського господарства за січень-жовтень 2012 р. в усіх категоріях господарств (у постійних цінах 2010р.) склав, за розрахунками, 6807,8 млнгрн. Виробництво валової продукції проти аналогічного періоду 2011р. збільшилося на 4,4%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах — на 9,1%. У господарствах населення темп зміни виробництва склав 98,8%.

Питома вага виробництва валової продукції Сумської області в загальноукраїнському обсязі складає 3,4% [4].

Розглянемо виробництво основних видів продукції рослинництва в усіх категоріях господарств (таблиця 1).

Станом на 1 листопада 2012 р. загальне виробництво зернових і зернобобових культур склало 19876,9 тис.ц зерна, що на 10,1% більше, ніж на відповідну дату минулого року, у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 18057,9 тис.ц (на 9,5% більше), господарствами населення — 1819,0 тис.ц (на 16,9% більше). Збільшення валового збору зумовлено підвищенням продуктивності зернових культур (на 12,5%).

Розширення площі посіву соняшнику на 16,8% та високі темпи збирання (на 10,5% більше, ніж торік) зумовили збільшення його виробництва: 2844,7 тис.ц, що на 16,9% більше проти минулого року.

Загальне виробництво овочів відкритого ґрунту склало 1787,8 тис.ц, що на 3,2% менше в порівнянні з минулим роком. Основними виробниками картоплі та овочів залишаються господарства населення, частка яких у загальному виробництві становить 98,8% та 99,2% відповідно. Валовий збір плодючої продукції становив 136,3 тис.ц (при урожайності 44,3 ц/га). Розглянемо виробництво основних видів продукції тваринництва в усіх категоріях господарств (таблиця 2).

У січні-жовтні 2012 р. обсяг виробництва продукції тваринництва проти аналогічного періоду 2011 р. збільшився на 3,5%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах — на 13,2%. У господарствах населення темп зміни виробництва склав 98,6%. Порівняно з 1 листопада 2011 р. у господарствах поголів'я птиці збільшилося на 10,2%, овець та кіз — на 2,4%. Темп зміни поголів'я великої рогатої худоби склав 97,9%, свиней — 90,1%.

Від загальної кількості поголів'я в області у господарствах населення станом на 1 листопада 2012р. утримувалося 46,6% великої рогатої худоби (на відповідну дату торік — 47,9%), у т.ч. корів — 58,3% (59,3%), свиней — 64,2% (69,5%), овець та кіз — 85,8% (83,5%), птиці — 76,2% (83,3%). За січень-жовтень 2012р. порівняно з відповідним періодом минулого року всіма категоріями господарств виробництво яєць збільшено на 3,3%, молока — на 2,7%, м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) — на 2,2%. У господарствах населення за січень-жовтень 2012р. вироблено 65,7% м'яса, 62,0% молока, 58,9% яєць від загального їх виробництва в області. Порівняно з аналогічним періодом минулого року виробництво яєць та м'яса збільшено на 1,3% та 0,7% відповідно. Обсяг виробництва молока до січня-жовтня 2011р. склав 97,2%. У сільськогосподарських підприємствах виробництво молока, яєць та м'яса збільшено на 13,3%, 6,4% та 5,3% відповідно.

Порівняно з січнем-жовтнем 2011р. обсяг вирощування худоби та птиці у сільгоспідприємствах збільшився на 14,9% (на 2128,2 т), у т.ч. птиці та великої рогатої худоби — у 2,5 раза (на 1627,0 т) та на 10,0% (на 781,2 т) відповідно. Обсяг вирощування свиней склав 5125,0 т. Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні та відгодівлі становили 478 г (проти 439 г у січні-жовтні 2011р.), свиней — 382 г (проти 322 г).

Станом на 1 листопада 2012 р. для утримання худоби в сільськогосподарських підприємствах було в наявності кормів усіх видів 192,4 тис.т корм.од. У розрахунку на одну умовну голову припадало 16,4 ц корм.од, що на 2,2 ц корм. од, або на 11,8% менше, ніж на відповідну дату минулого року. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами продукції за січень-жовтень 2012р. порівняно з січнем-жовтнем 2011р. збільшився у 1,7 рази, у т.ч. продукції рослинництва — у 2,0 рази, продукції тваринництва — на 5,8%. Середні ціни продажу продукції аграрними підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні-жовтні 2012р. порівняно з січнем-жовтнем 2011р. збільшилися на 2,6%, у т.ч. на продукцію рослинництва — на 3,9%, а на продукцію тваринництва зменшилися на 3,4%.

Для успішного подальшого розвитку сільського господарства необхідно збільшувати обсяги інвестицій. На сьогоднішній день в Україні в сільському господарстві намітилась тенденція щодо активізації інвестиційних процесів (таблиця 3) [2].

Іноземні інвестиції являють собою всі види цінностей, що вкладаються безпосередньо іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності згідно з чинним законодавством України [1].

В 2005 році, в сільське господарство України було залучено \$86 млн прямих іноземних інвестицій, в 2006 році — \$95 млн, в 2007 році — \$153 млн, в 2008 році — \$246 млн, в 2009 році — "минус" \$10 млн, в 2010 році — \$46 млн, в 2011 році — "минус" \$25 млн

Для розвитку інвестування і агропромислового виробництва в Сумській області передбачається створення привабливого інвестиційного клімату в регіоні. В 2011 року в сільське господарство області залучили 300 млн грн. інвестицій. Для відновлення ефективного функціонування агропромислового комплексу необхідно довести загальний обсяг інвестицій в 2012 році до 350 млн гривень.

Оцінка умов інвестиційної діяльності й інвестиційного клімату сільськогосподарських підприємств Сумської області встановлено, що вони мають сприятливі природно-кліматичні та економічні умови, а також значний ресурсний потенціал для забезпечення розширеного відтворення й інвестиційної діяльності. (табл. 4) [4].

За шість місяців 2012 року обсяги інвестицій в основний капітал сільськогосподарства зменшувались порівняно з аналогічним періодом 2011 року та становили 79,1%.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Одним з основних стратегічних напрямків поліпшення стану агропромислового виробництва є розвиток інвестування, прийняття ефективних управлінських рішень щодо розробки й реалізації інвестиційних проектів. Визначено основні напрями залучення інвестицій: розробка регіональних програм стимулювання приватних інвестицій, розвиток ринку цінних паперів, створення вільних економічних зон, придбання іноземними інвесторами акцій вітчизняних виробників, страхування інвестицій від некомерційних ризиків, концентрація внутрішніх ресурсів при централізованій підтримці з метою реалізації пріоритетних інвестиційних проектів.

Інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств значною мірою залежить від ролі і місця цієї галузі у системі агропромислового комплексу, насамперед це стосується характеру економічних відносин між сільським господарством та іншими сферами АПК. Оцінка умов інвестиційної діяльності й інвестиційного клімату сільськогосподарських підприємств Сумської області показала, що вони мають сприятливі природно-кліматичні та економічні умови, а також значний ресурсний потенціал для забезпечення розширеного відтворення й інвестиційної діяльності.

Література:

1. Гайдуцький, А.П. Інвестиційна ємність і особливості залучення іноземного капіталу в аграрний сектор / А.П. Гайдуцький // Економіка та держава. — 2005. — №5. — С. 39—44.
2. Кісіль М.І. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного виробництва та сільських територій / 36. наук. праць: Менеджмент (За ред. А.І. Кредісова).- вип..11. — К., 2009. — С.77—90.
3. Саблук П.Т. Розвиток сільських територій в контексті забезпечення економічної стабільності держави / П. Т. Саблук // Економіка АПК. — 2009. — №11. — С.10.
4. Статистичний щорічник Сумської області за 2011 рік. — Суми: Головне управління статистики у Сумській області, 2012. — 672 с.

Таблиця 1. Виробництво основних видів продукції рослинництва в усіх категоріях господарств Сумської області

Показники	Од. виміру	На 1 листопада 2012 р.	На 1 листопада 2012 р. у % до 1 листопада 2011 р.
Зернові – всього (залікова вага)	тис. ц	19876,9	110,1
у тому числі:			
пшениця	тис. ц	7165,9	108,2
ячмінь	тис. ц	2513,6	102,9
кукурудза на зерно	тис. ц	8403,8	114,3
Цукрові буряки (фабричні)	тис. ц	3554,7	52,2
Соняшник на зерно	тис. ц	2844,7	116,9
Ріпак	тис.ц	553,1	168,1
соя	тис.ц	765,5	108,4
Плоди та ягоди	тис. ц	136,3	91,7
Картопля	тис. ц	11279,1	97,8
Овочі відкритого ґрунту	тис. ц	1787,8	96,8

Таблиця 2. Виробництво основних видів продукції тваринництва по категоріях господарств Сумської області

Показники	Один. виміру	На 1 листопада 2012 р.	На 1 листопада 2012 р. у % до 1 листопада 2011 р.
Виробництво молока	тис. т.	368,4	102,7
Виробництво яєць від усіх видів птиці	млн шт.	319,6	103,3
Виробництво м'яса	тис. т	46,3	102,2
Чисельність худоби та птиці:			
ВРХ	тис. гол.	175,9	97,9
Корів	тис. гол.	94,3	95,5
Свиней	тис. гол.	172,4	90,1
Овець і кіз	тис. гол.	47,8	102,4
Птиці різного віку	тис. гол.	5336,5	1268,9

Таблиця 3. Обсяги інвестицій в основний капітал сільського господарства у фактичних та порівняних цінах за 2000—2011 р.

Показники	2000 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
Сільське господарство, мисливство та пов'язані з ними послуги, млн грн.								
У фактичних цінах	871	4905	7190	9338	16682	9295	12106	17981
У порівняних цінах	496	1644	2213	2616	3746	1869	2171	2866
У % до попереднього року	88,6	126,0	134,0	118,2	143,2	49,9	116,4	132,0

Таблиця 4. Капітальні інвестиції за окремими видами економічної діяльності по Сумській області за січень — червень 2012 року

Показники	Освоєно (використано), тис. грн	у % до січня — червня 2011 року
Сільське господарство, мисливство та пов'язані з ними послуги	134373	79,1
в тому числі:		
рослинництво	97451	89,0
тваринництво	35948	59,0
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	71907	107,8